

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 23 oktober 2025
Betreft Kabinetsreactie op het WKR-advies 'Vaart maken met visie'

Geachte Voorzitter,

Met deze brief reageer ik op het advies *Vaart maken met visie. Met toekomstvisie richting geven aan klimaatbeleid* dat de Wetenschappelijke Klimaatraad (WKR) op 15 juli publiceerde. Eventuele opvolging van dit advies is aan een volgend kabinet.

Het advies van de WKR

In het advies beantwoordt de WKR de vraag hoe regering en parlement het klimaatbeleid consistent, voorspelbaarder en toekomstgericht kunnen maken met behulp van toekomstvisies. De raad stelt vast dat het klimaatbeleid te veel op de korte termijn gericht is en dat de samenleving vraagt om een toekomstvisie van de regering die richting geeft aan langetermijnklimaatbeleid en die de samenleving houvast en perspectief biedt. De WKR adviseert regering en parlement om een 'Klimaatvisie' op te stellen die richting geeft aan het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van klimaatbeleid en deze visie voorafgaand aan het (volgende) Klimaatplan op te stellen en het opstellen en herijken van deze visie vast te leggen in de klimaatbeleidscyclus.

De Raad doet de volgende vijf aanbevelingen om te komen tot een Klimaatvisie die bijdraagt aan langetermijnklimaatbeleid en die wordt vastgelegd in de klimaatbeleidscyclus:

1. Geef de minister die verantwoordelijk is voor klimaatbeleid een coördinerende rol bij het opstellen en herijken van de Klimaatvisie.
2. Richt een parlementaire commissie voor de toekomst op, die de Klimaatvisie bevraagt en waakt over de samenhang met toekomstvisies op andere beleidsvraagstukken.
3. Stel een interdepartementale werkgroep onder verantwoordelijkheid van de ambtelijke top aan, die zorgt voor het opstellen van de Klimaatvisie en de afstemming met andere departementen en bestuurlijke niveaus.
4. Laat de coördinerend minister burgers betrekken bij het opstellen van de Klimaatvisie, om aan te sluiten bij wat leeft in de samenleving, recht te doen aan diversiteit en bij te dragen aan een breed draagvlak.
5. Zorg voor de doorwerking van de Klimaatvisie in de ontwerp-, uitvoerings- en evaluatiefase van klimaatbeleid en ander beleid dat hiermee samenhangt.

Verder geeft de Raad drie criteria voor een toekomstvisie om richting te geven aan klimaatbeleid:

1. Langetermijn-tijdshorizon: een toekomstvisie schetst een beeld van de samenleving van minimaal 25 jaar vooruit, op basis van een doorkijk van tenminste 100 jaar vooruit, en maakt richtinggevende keuzes mogelijk in het hier en nu.
2. Samenhang: een toekomstvisie benut kansen en lost knelpunten op tussen mitigatie- en adaptatiedoelen en tussen klimaatdoelen en andere beleidsdoelen.
3. Invoelbaarheid: een toekomstvisie biedt duidelijkheid en maakt de voordelen en uitdagingen van een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving invoelbaar.

Klimaat en groene Groei

Ons kenmerk
KGG / 101961023

Reactie op de aanbevelingen

Het kabinet dankt de WKR voor het heldere rapport en de handvatten die het biedt voor visievorming. Het kabinet onderschrijft dat een visie de maatschappij houvast en perspectief biedt en bijdraagt aan de langetermijnnoriëntatie van het klimaatbeleid. Daarom zit in de cyclus van de Klimaatwet een klimaatplan dat de hoofdlijnen van het klimaatbeleid voor de volgende tien jaar geeft. Zoals de WKR ook in het rapport benoemt is het kabinet van mening dat (de totstandkoming van) het ontwerp Klimaatplan al een aantal van de noodzakelijke elementen bevat zoals omschreven door de Raad. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het formuleren van een pad naar 2050, aandacht voor de samenhang tussen verschillende opgaven, de coördinerende rol van de minister van Klimaat en Groene Groei, hoogambtelijke interdepartementale betrokkenheid en een langetermijnbeleidsagenda. Deze elementen kunnen met behulp van de adviezen van de Raad in een volgend Klimaatplan doorontwikkeld worden. De planbureaus hebben hierin in ieder geval een belangrijke rol. Zo is het kabinet bijvoorbeeld in gesprek met het Planbureau voor de Leefomgeving over of de Klimaat en Energieverkenning naast doelbereik (in 2030) ook kan kijken naar of een klimaatneutrale samenleving op langere termijn in zicht is. Ook zijn bij het opstellen van het Klimaatplan maatschappelijke partijen intensief betrokken en heeft er een uitgebreide consultatie plaatsgevonden. Het kabinet onderschrijft het belang de betrokkenheid van burgers bij het opstellen van het klimaatbeleid en een visie, wat onder andere gebeurt via het Nationaal Burgerberaad Klimaat. Het past bij de rol van de Tweede Kamer om de samenhang van kabinetsvisies en -beleid in het oog te houden en om het kabinet daarop aan te spreken. Het advies helpt daarbij. Het is aan het parlement om hier al dan niet een parlementaire commissie voor in te stellen.

In het Klimaatplan zijn de visie en de beleidsagenda tegelijkertijd ontwikkeld, vanuit de overtuiging dat dit beter is voor concrete doorwerking. Het kabinet gaat graag op basis daarvan met de WKR het gesprek aan hoe we verder invulling kunnen geven aan de behoefte aan meer langetermijndenken en de verankering hiervan in de klimaatbeleidscyclus. De verdere opvolging van het advies is aan een volgend kabinet.

Sophie Hermans
Minister van Klimaat en Groene Groei